

## Újpesti lágyszárú kiültetések monitorozása

Demók Csilla

Tájrendező és kertépítő mérnöki alapképzés, nappali munkarend

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet, Kertépítészeti és Szabadtértervezési Tanszék

*Dr. Szabó Krisztina, egyetemi docens, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet, Kertépítészeti és Szabadtértervezési Tanszék*

Szakdolgozatom kezdeti célkitűzése volt, hogy munkám gyakorlati eredmények révén iránymutatást adjon a fenntartható közterületi növényalkalmazás terén. A felmérések megkezdése előtt irodalmi áttekintésre került sor, ahol az élő növényalkalmazás alapfogalmait és tervezési szempontjait írom le, külföldi példákkal bemutatva a jó gyakorlatokat. A felmérésre kerülő öt kiültetést összesen öt alkalommal vizsgáltam meg, eredményeiket komplex módon kiértékeltem és összehasonlítottam. Ezen kívül listába szedtem a növényfajokat, amelyeket az eredményeik alapján alkalmazásra, illetve kerülésre javaslok. Így nyilvánvalóvá vált, hogy a közterületi élőalkalmazás jövőjét a szárazság- és stressztűrő fajok jelentik, mint a *Perovskia atriplicifolia* vagy a *Nepeta × faassenii*.

A felmérések eredményei alátámasztják a dolgozat kezdeti hipotézisét, miszerint a klímaváltozás mindennapjaink nehézségé vált. A kora tavaszi időszakban megfigyelhető volt a korábban érkező lomb- és virágfakadás, a nyári aszály pedig jelentősen rontott a növények állapotán. Nyilvánvalóvá vált, hogy a jól bevált és kedvelt növényfajok hamarosan kiesnek az alkalmazásból (mint például a *Hosta* fajok), és az új növények bevezetéséhez tudnunk kell ennek okait és okozatait. De nem csak a klímaváltozás, hanem a városi környezet is egyre fokozódó problémákat rejt magában. A fenntartási költségek szűkebb keretek közé szorítják a növénykiültetések létesítését, így megoldást kell nyújtani például az automata öntözés nélküli, szárazságtűrő, magas stressztűrésű kiültetések működésére. További költségcsökkentés lehet, ha jól terjedő képességű növényfajokat alkalmazunk, így támaszkodva azok természetes gyomkiszorító hatására - ám ehhez el kell hagyni a geotextil leterítését. A dolgozathoz készült interjú alapján javaslatot tudtam tenni olyan általános közterületi problémákra is, mint a taposási kár, a szegélyhatás, vagy a fényhiány miatti csökkent növekedési erély. A vizuális kommunikáció jegyében dolgozatomat saját készítésű fényképekkel, ábrákkal, rajzokkal egészítettem ki.